

Bland alla de bördor som ligga på jorden är det en, nemligen *vägunderhållningsskyldigheten*, som jag nu vill vidröra. Den har visserligen flera gånger varit framhållen och för lösningen deraf många sätt föreslagna, utan att dock någonting dermed vunnits. Så hade 1865 års Riksdag tillstyrkt, att vägunderhållningsskyldigheten skulle utgöra ett kommunalt åliggande, och i sådan syftning framlade Kongl. Maj:t för Riksdagen 1868 förslag om vägarnes underhållande vintertiden, men detta vann ej Första Kammarens bifall, och det lär derföre vara föga hopp att från Regeringen få emotse nytt förslag i frågan. Af sådan anledning har jag velat ånyo upptaga densamma, och får vördsamt föreslå:

att byggnads- och underhållningsskyldigheten af allmänna vägar och broar sommar- och vintertiden skall utgöras af kommunen, på sätt om kommunalutskylder stadgadt är, dock så att fördelningen sker häradsvis, med rätt för häraderna att inom sig vidtaga fördelning af vägunderhållet sockenvis; och att fördenskull nu varande stadganden härom skola upphävas.

Stockholm den 25 Januari 1869.

Sv. Hansson
från Östergötland.

N:o 79.

Af *Herr Sven Nilsson*: *Om förändrad organisation af Rikets försvarsväsende, samt om nedsättande af ett särskildt Utskott för denna frågas behandling.*

Med åberopande af de skäl jag anført uti motioner vid riksdagarne åren 1867 och 1868, af hvilka motioner ett exemplar här bifogas, vill jag föreslå, att Riksdagen för sin del beslutar:

1:o att hvarje vapenför Svensk man har lika pligt till deltagande i fäderneslandets försvar;

- 2:o att indelningsverket upphäfves, så vidt det rör äliggande för viss jord eller lägenhet att uppsätta och utrusta manskap till arméén och flottan;
  - 3:o att på statens bekostnad underhålles så stor stam för arméén, som anses nödig för att gifva fasthet åt den del, som uttages enligt första punkten, och för att minska de uppoffringar, som blifva oundvikliga, derest denna del skall gifvas en fullständig krigsbildning; och
  - 4:o att dessa förändringar verkställas under loppet af så lång tid som finnes lämplig, samt med vilkor, som, efter utredning och pröfning, kunna grundas på billighet och rättvisa.
- I anledning af förevarande frågas vidsträckta omfång och stora vikt, anhåller jag
- 5:o att ett särskildt Utskott nedsättes för densammas behandling.

Stockholm den 23 Januari 1869.

Sven Nilsson.
